Trešdiena, 2020. gada 15. janvāris

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2020)0005

Eiropas zaļais kurss

Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūcija par Eiropas zaļo kursu (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 28. novembra paziņojumu "Tīru planētu — visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" (COM(2018)0773) un padziļinātu analīzi šī paziņojuma atbalstam,

— ņemot vērā vispārējo ES vides rīcības programmu laikposmam līdz 2020. gadam un tās redzējumu 2050. gadam,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), tai pievienoto Kioto protokolu un Parīzes nolīgumu,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),

— ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras (EVA) 2019. gada 4. decembra ziņojumu "Eiropas vide — stāvoklis un perspektīva 2020. gadam"

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašo ziņojumu "Globālā sasilšana par 1,5 °C", tās piekto izvērtējuma ziņojumu (*AR5*) un attiecīgo kopsavilkuma ziņojumu, īpašo ziņojumu par klimata pārmaiņām un zemi un īpašo ziņojumu par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos,

— ņemot vērā 2019. gada 26. novembrī publicēto ANO Vides programmas 2019. gada ziņojumu par emisijas apjomu atšķirībām un 2019. gada decembra pirmo kopsavilkuma ziņojumu par fosilā kurināmā ražošanu (2019. gada ziņojums par ražošanas apjomu atšķirībām),

— ņemot vērā 2019. gada 31. maija globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, kuru sagatavojusi Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*),

— ņemot vērā ANO Vides programmas Starptautiskā Resursu paneļa 2019. gada globālo pārskatu par resursiem,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

— ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un ieteikumus,

— ņemot vērā pārskatīto Eiropas Padomes Eiropas Sociālo hartu,

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru,

— ņemot vērā *UNFCCC* Pušu konferences 26. sanāksmi, kas jārīko 2020. gada novembrī, un ņemot vērā to, ka visām *UNFCCC* Pusēm ir jāpalielina savs nacionāli noteiktais devums atbilstoši Parīzes nolīguma mērķiem,

— ņemot vērā Konvencijas par bioloģisko daudzveidību Pušu konferences 15. sanāksmi (*COP 15*), kas 2020. gada oktobrī notiks Kuņminā (Ķīnā), kad Pusēm būs jālemj par globālo regulējumu pēc 2020. gada, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu,

— ņemot vērā savu 2019. gada 14. marta rezolūciju par klimata pārmaiņām — stratēģisku Eiropas ilgtermiņa redzējumu par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku saskaņā ar Parīzes nolīgumu ([1]),

— ņemot vērā savu 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([2]),

— ņemot vērā savu 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ANO 2019. gada Klimata pārmaiņu konferenci (*COP 25*) Madridē (Spānijā) ([3]),

— ņemot vērā Eiropadomes 2019. gada 12. decembra secinājumus,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā šī rezolūcija ir pirmā Parlamenta vispārējā reakcija uz Komisijas paziņojumu par Eiropas zaļo kursu; tā kā Parlaments, darbam pie Eiropas zaļā kursa turpinoties, pie šī jautājuma vēl atgriezīsies, paužot detalizētāku nostāju par konkrētiem pasākumiem un rīcību politikas jomā, un izmantos visas savas likumdošanas pilnvaras, lai pārskatītu un grozītu jebkuru Komisijas priekšlikumu, tā tiecoties panākt, ka ar attiecīgajiem priekšlikumiem tiek atbalstīti visi Eiropas zaļā kursa mērķi,

1. uzsver, ka steidzami ir nepieciešama vērienīga rīcība, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un vides problēmām, ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C un nepieļautu ievērojamu bioloģiskās daudzveidības izzušanu; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu "Eiropas zaļais kurss"; atbalsta Komisijas apņemšanos pārveidot ES par veselīgāku, ilgtspējīgu, taisnīgu un pārtikušu sabiedrību ar siltumnīcefekta gāzu (SEG) neto nulles emisijām; prasa, lai nepieciešamā pāreja uz klimatneitrālu sabiedrību tiktu īstenota vēlākais līdz 2050. gadam un tā kļūtu par Eiropas veiksmes stāstu;

2. uzsver, ka visiem cilvēkiem, kas dzīvo Eiropā, nepieļaujot diskrimināciju, būtu jāpiešķir pamattiesības uz drošu, tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi un stabilu klimatu un ka šīs tiesības ir jānodrošina ar vērienīgu politiku un pilnībā jāīsteno, izmantojot tiesu sistēmu valstu un ES līmenī;

3. pauž stingru pārliecību par to, ka Eiropas zaļajam kursam būtu jāveicina integrēta un zinātnē balstīta pieeja un jāapvieno visas nozares, lai tās ievirzītu vienā un tajā pašā virzienā viena mērķa īstenošanai; uzskata, ka dažādu politikas virzienu integrēšana virzībā uz holistisku redzējumu ir Eiropas zaļā kursa patiesā pievienotā vērtība un tādēļ tā būtu jāstiprina; uzskata Eiropas zaļo kursu par katalizatoru iekļaujošam un nediskriminējošam sabiedrības pārveides procesam, kura galvenie mērķi ir klimatneitralitāte, vides aizsardzība, resursu ilgtspējīga izmantošana un iedzīvotāju veselība un dzīves kvalitāte planētas iespēju robežās;

([1]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0217.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0078.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0079.

4. uzsver, ka Eiropas zaļajam kursam būtu jākļūst par centrālo elementu Eiropas stratēģijā, kas vērsta uz jaunu ilgtspējīgu izaugsmi, tomēr ievērojot Zemes iespēju robežas, un uz darbību, kura rada ekonomiskās iespējas, veicina investīcijas un nodrošina kvalitatīvas darbavietas; uzskata, ka tas būs Eiropas iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs un palīdzēs veidot mūsdienīgu, resursu izmantošanas ziņā efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā ekonomikas izaugsme notiek neatkarīgi no ES globālā SEG emisiju apjoma, resursu izmantošanas un atkritumu radīšanas; uzsver, ka Eiropas zaļā kursa īstenošanai būtu jāveicina sociālā attīstība, uzlabojot labklājību visiem un mazinot sociālo nevienlīdzību, ekonomikas nelīdzsvarotību starp dalībvalstīm un plaisu starp dzimumiem un paaudzēm; uzskata, ka taisnīgā pārejas procesā novārtā nedrīkst atstāt nevienu cilvēku un nevienu teritoriju un ka šādā procesā ir jānovērš sociālā un ekonomiskā nevienlīdzība;

5. uzskata, ka ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) būtu jākļūst par centrālo elementu ES politikas nostādņu izstrādes un īstenošanas procesā, tā nodrošinot, ka ES veicina tādu cilvēces attīstības modeli, kas ir saderīgs ar planētas veselību; šajā sakarībā uzsver, ka Eiropas zaļajam kursam ir jāapvieno sociālās tiesības, vides integritāte, reģionālā kohēzija, ilgtspēja un nākotnes prasībām atbilstošas nozares, kas ir globāli konkurētspējīgas, lai ieguvēji būtu visi;

6. uzsver, ka ar Eiropas zaļo kursu ir jātiecas veidot pārtikusi, godīga, ilgtspējīga un konkurētspējīga ekonomika, kas der ikvienam un jebkurā no Eiropas reģioniem; uzskata, ka ar Eiropas zaļo kursu būtu jārada ekonomiskās iespējas un jāpanāk taisnīgums paaudžu attiecībās; uzsver, ka ievērot un stiprināt sociālo dialogu visos līmeņos un nozarēs ir svarīgi, lai tas būtu taisnīgs pārejas process; akcentē nepieciešamību pēc dzimumu līdztiesības aspekta Eiropas zaļā kursa pasākumos un mērķos, cita starpā arī pēc darbībām, ar ko nodrošina dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un dzimumu līdztiesības principa ievērošanu; atkārtoti norāda, ka pāreja uz klimatneitrālu ekonomiku un ilgtspējīgu sabiedrību ir jāveic kopā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, un uzstāj, ka visām ierosmēm, kuras īstenojamas saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, ir pilnībā jāatbilst Eiropas sociālo tiesību pīlāram;

7. uzsver — lai Savienība sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus, nāksies mobilizēt iespaidīgu publiskā un privātā sektora investīciju apjomu, un uzskata to par priekšnoteikumu Eiropas zaļā kursa veiksmīgai īstenošanai; uzskata, ka ES ir jānodrošina ilgtermiņa noteiktība investoriem un regulējuma prognozējamība, kā arī atbilstoša finanšu sistēma, resursi un tirgus un fiskālie stimuli sekmīgai pārejai uz zaļo ekonomiku, lai pārmaiņas sabiedrībā, rūpniecībā un ekonomikā būtu pozitīvas un noturīgas; atkārtoti norāda, ka ar Eiropas zaļo kursu Eiropai būtu jāsāk virzīties uz ilgtermiņa ilgtspējīgu izaugsmi, pārticību un labklājību, nodrošinot, ka mūsu vides, ekonomikas un sociālās politikas nostādnes tiek izstrādātas, lai garantētu taisnīgu pāreju;

8. uzsver, ka globālās problēmas, ko rada klimata pārmaiņas un vides degradācija, ir jārisina globālā līmenī; uzsver, ka ES ir jārīkojas vērienīgi un ka ir jāmobilizē arī citi pasaules reģioni, lai tie strādātu tādā pašā virzienā; uzsver ES līderību pasaules mērogā vides un klimata jomā veicamo pasākumu jomā;

9. ierosina, lai visām darbībām, kas īstenojamas saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, būtu zinātnē balstīta pieeja un lai to pamatā būtu holistisks ietekmes novērtējums;

10. atzīst Parlamenta institucionālo atbildību savas oglekļa pēdas samazināšanā; ierosina pieņemt savus pasākumus, lai samazinātu emisijas, tostarp aizstājot sava automobiļu parka transportlīdzekļus ar bezemisiju transportlīdzekļiem, un aicina visas dalībvalstis vienoties par vienu Eiropas Parlamenta darba vietu;

Vērienīgāki ES klimata mērķi 2030. un 2050. gadam

11. uzskata, ka juridiski saistoša ES apņemšanās ne vēlāk kā līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti būs spēcīgs instruments, ar ko mobilizēt pārejai nepieciešamos sabiedrības, politiskos, ekonomiskos un tehnoloģiskos spēkus; stingri uzsver, ka pāreja ir īstenojama visu dalībvalstu kopīgiem spēkiem un ka katrai dalībvalstij ir jāpalīdz, lai ne vēlāk kā līdz 2050. gadam Eiropas Savienībā būtu panākta klimatneitralitāte; aicina Komisiju līdz 2020. gada martam iesniegt priekšlikumu par Eiropas Klimata aktu;

12. prasa pieņemt vērienīgu tiesību aktu klimata jomā ar juridiski saistošu vietēju un visas ekonomikas mērķi vēlākais līdz 2050. gadam sasniegt siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisiju līmeni un kā minētā tiesību akta daļu pabeigt ES starpposma mērķus 2030. un 2040. gadam vēlākais līdz brīdim, kad to pieņems abi likumdevēji, un tas jāveic, pamatojoties uz ietekmes novērtējumiem un stingru pārvaldības sistēmu; uzskata, ka tiesību aktam klimata jomā ir jāatspoguļo labākie

pieejamie zinātniskie atklājumi, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C, un tas būtu jāatjaunina, ņemot vērā ES tiesiskā regulējuma attīstību un Parīzes nolīguma pārskatīšanas ciklu; uzskata, ka tiesību aktā klimata jomā ir jāiekļauj arī īpaši pielāgošanās elementi, proti, prasība visām dalībvalstīm pieņemt pielāgošanās rīcības plānus;

13. prasa palielināt ES 2030. gada klimata mērķi līdz 55 % iekšzemes SEG emisiju samazinājumam salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni; mudina Komisiju pēc iespējas drīz iesniegt priekšlikumu šajā nolūkā, lai ES varētu pieņemt šo mērķi kā savu atjaunināto nacionāli noteikto devumu (NND) krietni pirms *COP 26*; tāpat prasa šo mērķi integrēt Eiropas Klimata aktā;

14. uzskata, ka ES ir jāuzņemas aktīva loma un jāizrāda spēcīga līderība, gatavojoties *COP 26*, kurā Pusēm būtu jāpalielina kopējās saistības klimata jomā, atspoguļojot pēc iespējas augstāka līmeņa mērķus; paturot to prātā, uzskata, ka ES pēc iespējas ātrāk 2020. gadā būtu jāpieņem uzlabots NND, lai mudinātu citas trešās valstis, jo īpaši valstis ar vislielāko emisiju apjomu, sekot ES piemēram; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību vienoties par uzlabotu NND pirms plānotās ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksmes septembrī, kā arī pirms ES un Āfrikas augstākā līmeņa sanāksmes;

15. atzīst, ka dalībvalstīm var būt dažādas emisiju trajektorijas, lai sasniegtu klimata neitralitāti vēlākais līdz 20150. gadam taisnīgā un izmaksu ziņā efektīvā veidā, norādot, ka valstīm ir atšķirīgas sākumpozīcijas un resursi un ka dažas valstis virzās straujāk nekā citas, taču pāreja uz zaļo ekonomiku būtu jāpārvērš par ekonomisku un sociālu iespēju visiem Eiropas reģioniem;

16. uzsver, ka neto emisijas būs jāsamazina gandrīz līdz nullei visās ekonomikas nozarēs, lai kopīgi veicinātu mērķi panākt klimatneitralitāti; aicina Komisiju vajadzības gadījumā iesniegt priekšlikumus, kas balstās uz ietekmes novērtējumiem, lai līdz 2021. gada jūnijam pārskatītu ES tiesību normas klimata un enerģētikas jomā un tādējādi sasniegtu vērienīgākus vidējā termiņa un ilgtermiņa mērķus klimata jomā; aicina Komisijai izmantot arī papildu potenciālu veicināt rīcību klimata jomā, ko sniedz citi spēkā esošie ES tiesību akti, piemēram, Ekodizaina direktīva, ES tiesību akti par atkritumiem, ar aprites ekonomiku saistītie pasākumi un noteikumi fluorēto gāzu jomā; turklāt uzsver, ka dabā balstīti risinājumi var palīdzēt dalībvalstīm sasniegt savus SEG emisiju samazināšanas un bioloģiskās daudzveidības mērķus, taču uzstāj, ka tiem būtu jāpapildina SEG emisiju samazināšana to izcelsmes vietā;

17. uzskata, ka jauni un palielināti SEG mērķi prasa, lai ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (*ETS*) būtu piemērota šim mērķim; aicina Komisiju ātri pārskatīt *ETS* direktīvu, tostarp lineāro samazinājuma koeficientu, noteikumus par bezmaksas kvotu piešķiršanu un iespējamo nepieciešamību noteikt oglekļa minimālo cenu;

18. tā kā pasaulē valda klimata mērķu vērienīguma atšķirības, atbalsta Komisijas nodomu izstrādāt ar PTO saskaņotu oglekļa ievedkorekcijas mehānismu; uzskata, ka šāda mehānisma izveide ir daļa no plašākas stratēģijas konkurētspējīgai dekarbonizētai ES ekonomikai, kas atbalsta ES mērķus klimata jomā, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus; norāda uz Komisijas viedokli, ka šāds mehānisms būtu alternatīva pašreizējiem oglekļa emisiju pārvirzes pasākumiem saskaņā ar ES *ETS*; uzsver, ka pašreizējos oglekļa emisiju pārvirzes novēršanas pasākumus nevajadzētu atcelt, kamēr nav ieviesta jauna sistēma, un aicina Komisiju pirms jebkādu priekšlikumu iesniegšanas veikt padziļinātu analīzi par dažādajiem veidiem, kādi varētu būt oglekļa emisiju robežu pielāgošanai, pirms 2021. gada jūnijā paredzētās klimata tiesību aktu pārskatīšanas; uzskata, ka nākotnes oglekļa ievedkorekcijas mehānismam būtu jāsaglabā ekonomiskie stimuli sekmīgai pārejai uz zaļo ekonomiku un līderībai klimata jomā, jāatbalsta mazoglekļa preču tirgus ES un jānodrošina efektīva oglekļa cena ES, vienlaikus veicinot oglekļa cenu noteikšanu citās pasaules daļās; uzskata, ka tajā ir jāņem vērā katras nozares īpatnības un ka to varētu pakāpeniski ieviest atsevišķās nozarēs, vienlaikus izvairoties no nevajadzīgām papildu administratīvajām izmaksām, jo īpaši Eiropas MVU;

19. atzinīgi vērtē plānoto priekšlikumu pārskatīt Enerģijas nodokļu direktīvu attiecībā uz vides jautājumiem, lai piemērotu principu "piesārņotājs maksā", vienlaikus ņemot vērā valstu fiskālo politiku un nepieļaujot nevienlīdzības palielināšanos;

20. prasa jaunu un vērienīgāku ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām; atgādina, ka ES un tās dalībvalstīs ir nepieciešami lielāki centieni klimatizturības, noturības veidošanas, profilakses un sagatavotības ziņā; uzsver nepieciešamību mobilizēt publiskās un privātās investīcijas pielāgošanās jomā un prasa nodrošināt patiesu politikas saskaņotību attiecībā uz ES izdevumiem, lai pielāgošanās un noturība pret klimata pārmaiņām tiktu novērtētas kā galvenie kritēriji visā attiecīgajā ES finansējumā; vienlaikus uzskata, ka katastrofu novēršanai, sagatavotībai tām un reaģēšanai uz tām ir jābūt spēcīgam solidaritātes instrumentam, kas nodrošināts ar pietiekamiem resursiem; prasa ES budžetā konsekventi un pietiekami piešķirt līdzekļus un apvienot resursus ES civilās aizsardzības mehānismam;

21. atzinīgi vērtē paziņojumu, ka Komisija uzsāks Eiropas klimata paktu; uzsver, ka Eiropas Klimata paktam ir jāapvieno iedzīvotāji, reģioni, vietējās kopienas, pilsoniskā sabiedrība, uzņēmumi (tostarp MVU) un arodbiedrības kā aktīvi dalībnieki pārejā uz klimatneitralitāti, pamatojoties uz patiesu dialogu un pārredzamiem un līdzdalību veicinošiem procesiem, tostarp politikas izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā; uzskata, ka ir svarīgi sadarboties ar ieinteresētajām personām no energoietilpīgām nozarēm un attiecīgajiem sociālajiem partneriem, jo īpaši darbiniekiem, darba ņēmējiem, NVO un akadēmiskajām aprindām, lai palīdzētu rast ilgtspējīgus risinājumus pārejā uz oglekļa emisiju ziņā neitrālu ekonomiku;

Tīras, cenas ziņā pieejamas un drošas enerģijas piegāde

22. uzsver enerģētikas centrālo lomu pārejā uz SEG neto nulles emisiju ekonomiku un atzinīgi vērtē Komisijas mērķi turpināt energosistēmas dekarbonizāciju, lai ES vēlākais līdz 2050. gadam varētu sasniegt neto nulles emisiju līmeni; prasa pārskatīt Atjaunojamo energoresursu direktīvu, ņemot vērā šo mērķi un katrai dalībvalstij noteiktos saistošos valsts mērķus; turklāt atzinīgi vērtē prioritāti, kas piešķirta energoefektivitātei; šajā sakarībā aicina Komisiju un dalībvalstis visās nozarēs un politikas jomās īstenot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", kas ir būtiski, lai samazinātu ES energoatkarību un enerģijas ražošanas radītās emisijas, vienlaikus nodrošinot vietējās darbvietas renovācijas jomā un samazinot iedzīvotāju rēķinus par enerģiju; prasa pārskatīt Energoefektivitātes direktīvu (EED) un Ēku energoefektivitātes direktīvu (EEBD) saskaņā ar ES vērienīgajiem mērķiem klimata jomā un pastiprināt to īstenošanu ar saistošiem dalībvalstu mērķiem, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātiem iedzīvotājiem, vienlaikus ņemot vērā arī to, ka attiecīgajām nozarēm ir vajadzīga ekonomikas prognozējamība;

23. uzsver — lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, ir jānodrošina izpilde dalībvalstu un ES līmenī; aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, ka nacionālie enerģētikas un klimata plāni pilnībā atbilst Savienības mērķiem; atgādina par dalībvalstu kompetenci ES klimata un enerģētikas politikas satvarā pašām lemt par savu energoresursu struktūru;

24. uzsver to, ka, lai sasniegtu ES klimata un ilgtspējas mērķus, visām nozarēm ir jāpalielina atjaunojamo energoresursu izmantošana un jāpārtrauc fosilo kurināmo izmantošana; prasa pirms nākošā kopīgu interešu projektu (KIP) saraksta pieņemšanas pārskatīt Eiropas energoinfrastruktūras (*TEN-E*) pamatnostādnes, lai saskaņotu tiesisko regulējumu ar viedo tīklu ieviešanas prioritāti un novērstu piesaisti oglekļietilpīgiem ieguldījumiem; uzsver nepieciešamību īstenot stratēģisku pieeju attiecībā uz ES enerģētikas kopām ar mērķi izmantot efektīvākos ieguldījumus atjaunojamos enerģijas avotos; tādēļ atzinīgi vērtē paziņojumu par atkrastes vēja enerģijas stratēģiju; uzskata, ka ES politikai būtu īpaši jāveicina inovācija un ilgtspējīgas enerģijas uzglabāšanas un zaļā ūdeņraža izmantošana; uzsver, ka ir jānodrošina, lai tādu enerģijas avotu kā dabasgāze izmantošana būtu tikai pārejas pasākums, ņemot vērā mērķi vēlākais līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti;

25. uzsver, ka ir ļoti svarīgi Eiropā nodrošināt labi funkcionējošu, pilnībā integrētu, uz patērētājiem vērstu un konkurētspējīgu enerģijas tirgu; uzsver pārrobežu starpsavienojumu nozīmi pilnībā integrēta enerģijas tirgus izveidē; atzinīgi vērtē paziņojumu, ka Komisija līdz 2020. gada vidum ierosinās pasākumus gudrai integrācijai, un uzsver, ka turpmākai ES enerģijas tirgus integrācijai būs liela nozīme energoapgādes drošības uzlabošanā un SEG neto nulles emisiju ekonomikas izveidē; uzsver, ka pienācīgi finansēta Energoregulatoru sadarbības aģentūra ir vajadzīga tam, lai stiprinātu un palielinātu reģionālo sadarbību starp dalībvalstīm;

26. uzstāj, ka līdz 2020. gadam Savienībā un katrā dalībvalstī ir steidzami jāpārtrauc tiešo un netiešo fosilā kurināmā subsīdiju piešķiršana;

27. atzinīgi vērtē paziņoto publisko un privāto ēku atjaunošanas vilni un mudina koncentrēties uz skolu un slimnīcu, kā arī sociālo mājokļu un īrēto mājokļu atjaunošanu, lai palīdzētu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem; uzsver nepieciešamību atjaunot esošo ēku fondu par gandrīz nulles enerģijas ēkās, lai vēlākais līdz 2050. gadam panāktu oglekļa neitralitāti: uzsver, ka ēku nozarei ir liels enerģijas taupīšanas un vietējās atjaunojamās enerģijas ražošanas potenciāls, kas var veicināt nodarbinātību un palīdzēt MVU paplašināties; uzskata, ka būtiska nozīme ir pārdomātam un uz nākotni vērstam tiesiskajam regulējumam; tādēļ atzinīgi vērtē priekšlikumus samazināt valstu regulatīvos šķēršļus ēku atjaunošanai; prasa stingri ievērot dalībvalstu pienākumus atjaunot sabiedriskās ēkas saskaņā ar Energoefektivitātes direktīvu; mudina veicināt kokmateriāla konstrukciju un ekoloģisko būvmateriālu izmantošanu;

28. uzsver, ka enerģētikas pārkārtošanai jābūt sociāli ilgtspējīgai un tā nedrīkst saasināt enerģētisko nabadzību, un atzinīgi vērtē Komisijas centienus šajā sakarībā; uzskata, ka kopienu, kas cīnās pret enerģētisko nabadzību, rīcībā jābūt nepieciešamajiem instrumentiem, lai tās varētu piedalīties pārejā uz zaļo ekonomiku, izmantojot izglītību un konsultatīvos apkalpojumus un stimulējot ilgtermiņa ieguldījumus; prasa ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm veikt mērķtiecīgas darbības un apmainīties ar paraugpraksi, lai samazinātu enerģētisko nabadzību, vienlaikus atbalstot vienlīdzīgu piekļuvi energoefektivitātes renovācijas finansēšanas instrumentiem; uzskata, ka mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem nevajadzētu uzņemties energoefektivitātes atjaunošanas izmaksas; turklāt uzsver centralizētās siltumapgādes nozīmi cenas ziņā pieejamas enerģijas nodrošināšanā;

29. kopumā atbalsta ideju par tirgus pasākumiem kā vienu no instrumentiem klimata mērķu sasniegšanai; tomēr pauž iebildumus par iespējamo ēku emisiju iekļaušanu ES *ETS*, jo tas atbrīvotu publisko sektoru no pienākuma rīkoties un varētu sadārdzināt īrniekiem un mājokļu īpašniekiem rēķinus par patērēto enerģiju; uzskata, ka šādi pasākumi būtu turpmāk jāanalizē;

Rūpniecības mobilizēšana ar mērķi panākt tīru aprites ekonomiku

30. uzskata, ka pāreja uz modernu, klimatneitrālu, ļoti resursefektīvu un konkurētspējīgu rūpniecisko bāzi ES vēlākais līdz 2050. gadam ir galvenā problēma un iespēja, un atzinīgi vērtē paziņojumu, ka Komisija 2020. gada martā nāks klajā ar jaunu rūpniecības stratēģiju un MVU stratēģiju; uzsver, ka rūpniecības konkurētspēja un klimata politika pastiprina viena otru un ka inovatīva un klimatneitrāla reindustrializācija radīs jaunas darba vietas un nodrošinās Eiropas ekonomikas konkurētspēju;

31. uzsver, ka rūpniecības stratēģijā galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai stimulētu vērtības ķēdes ekonomiski dzīvotspējīgiem un ilgtspējīgiem produktiem, procesiem un uzņēmējdarbības modeļiem, kuru mērķis ir panākt klimatneitralitāti, resursefektivitāti, cirkularitāti un netoksisku vidi, vienlaikus saglabājot un attīstot starptautisko konkurētspēju un izvairoties no Eiropas rūpniecības uzņēmumu pārvietošanas uz trešām valstīm; piekrīt Komisijai, ka energoietilpīgās nozares, piemēram, tērauda, ķīmisko vielu un cementa rūpniecība, ir neaizstājamas Eiropas ekonomikai un ka šo nozaru modernizācijai un dekarbonizācijai ir izšķiroša nozīme;

32. aicina Komisiju nodrošināt pārejas pasākumu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, īpašu uzmanību pievēršot visnelabvēlīgākajā situācijā esošajiem reģioniem, rūpniecības restrukturizācijai pakļautajiem apgabaliem (galvenokārt ogļu ieguves reģioniem un apgabaliem, kas ir atkarīgi no oglekļražīgām nozarēm, piemēram, tērauda ražošanas), mazapdzīvotiem apgabaliem un vides ziņā neaizsargātām teritorijām;

33. uzsver, ka rūpniecības un MVU stratēģijās ir jānosaka skaidri ceļveži, lai nodrošinātu visaptverošu stimulu kopumu un finansēšanas iespējas inovācijai, revolucionāru tehnoloģiju un jaunu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības modeļu ieviešanai, kā arī nevajadzīgo regulatīvo šķēršļu novēršanai; aicina ES sniegt atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanas un resursu efektīvas izmantošanas līderus, izmantojot tehnoloģiski neitrālu pieeju, kas atbilst vislabākajām pieejamām zinātnes atziņām un ES ilgtermiņa klimata un vides mērķiem; uzsver videi nekaitīgas oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas nozīmi, lai smago rūpniecību padarītu klimatneitrālu gadījumos, kad nav pieejamas tiešas emisiju samazināšanas iespējas;

34. atgādina par digitālo tehnoloģiju būtisko nozīmi pārejas uz zaļo ekonomiku atbalstīšanā, piemēram, uzlabojot resursu efektivitāti un energoefektivitāti un uzlabojot vides monitoringu, kā arī nodrošinot ieguvumus klimata jomā, ko sniedz pārvades, sadales un viedo lietojumu pilnīga digitalizācija; uzskata, ka rūpniecības stratēģijā būtu jāintegrē, kā

ierosināts, zaļās un digitālās pārmaiņas un būtu jānosaka galvenie mērķi un šķēršļi, kas kavē digitālo tehnoloģiju potenciāla pilnīgu izmantošanu; aicina Komisiju izstrādāt ieviešanas stratēģijas un piešķirt finansējumu inovatīvām digitālajām tehnoloģijām; vienlaikus uzsver, ka ir svarīgi uzlabot pašas digitālās nozares darbības radītājus energoefektivitātes un aprites ekonomikas ziņā, un atzinīgi vērtē Komisijas uzņemtās saistības šajā jomā; aicina Komisiju izstrādāt metodiku digitālo tehnoloģiju pieaugošās ietekmes uz vidi uzraudzībai un kvantitatīvai uzskaitei, neradot nevajadzīgu administratīvo slogu;

35. uzsver, ka rūpniecības stratēģijā būtu pienācīgi jāņem vērā ietekme uz darbaspēku, kā arī uz darba ņēmēju apmācīšanu, pārkvalificēšanu un kvalifikācijas celšanu; aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt šīs stratēģijas reģionālo dimensiju, nodrošinot, ka neviena persona un reģions netiek atstāts novārtā; uzstāj, ka stratēģijā ir jāiekļauj sociālais dialogs, kurā pilnībā tiek iesaistīti darba ņēmēji;

36. aicina izstrādāt jaunu un vērienīgu aprites ekonomikas rīcības plānu, ar mērķi samazināt ES ražošanas un patēriņa kopējo ietekmi uz vidi un resursiem, vienlaikus nodrošinot spēcīgus stimulus inovācijai, ilgtspējīgiem uzņēmumiem un klimatneitrālu un netoksisku aprites produktu tirgiem, par galvenajām prioritātēm nosakot resursu efektīvu izmantošanu, piesārņojuma pilnīgu izskaušanu un atkritumu rašanās novēršanu; uzsver spēcīgo sinerģiju starp klimata politiku un aprites ekonomiku, jo īpaši energoietilpīgās un oglekļietilpīgās nozarēs; aicina noteikt ES līmeņa mērķi attiecībā uz resursu efektīvu izmantošanu;

37. aicina Komisiju ierosināt mērķus dalītai atkritumu savākšanai, atkritumu samazināšanai, atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, kā arī citus īpašus pasākumus, piemēram, ražotāja paplašinātu atbildību, tādās prioritārās nozarēs kā komerciālie atkritumi, tekstilizstrādājumi, plastmasa, elektronika, būvniecība un pārtika; mudina Komisiju izstrādāt pasākumus, lai Eiropā atbalstītu reciklēto materiālu tirgu, tostarp kopējus kvalitātes standartus, kā arī obligātus mērķus attiecībā uz reģenerēto materiālu izmantošanu prioritārajās nozarēs, ja tas iespējams; uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt netoksisku materiālu aprites ciklus, pastiprināt tādu vielu aizstāšanu, kas rada ļoti lielas bažas, un veicināt pētniecību un inovāciju, lai izstrādātu netoksiskus produktus; aicina Komisiju apsvērt pasākumus, lai risinātu jautājumu par importētiem produktiem, kas satur vielas vai elementus, kuri ir aizliegti ES, un uzskata, ka tos nevajadzētu no jauna ieviest ES patēriņa preču tirgū, veicot atkritumu pārstrādes darbības;

38. atbalsta politikas pasākumus attiecībā uz ilgtspējīgiem ražojumiem, tostarp ekodizaina darbības jomas paplašināšanu ar tiesību aktiem, kas padara ražojumus izturīgākus, labāk remontējamus, atkārtoti izmantojamus un pārstrādājamus, un stingru ekodizaina un ekomarķējuma darba programmu, sākot no 2020. gada, kas aptver arī viedtālruņus un citas jaunās IT iekārtas; aicina iesniegt tiesību aktu priekšlikumus saistībā ar tiesībām uz remontu, ieprogrammētā nolietojuma novēršanu un vienotiem mobilo IT iekārtu lādētājiem; atbalsta Komisijas plānus izstrādāt tiesību aktu priekšlikumus, lai nodrošinātu drošu, cirkulāru un ilgtspējīgu akumulatoru vērtības ķēdi visiem akumulatoriem, un cer, ka šajā priekšlikumā tiks iekļauti vismaz pasākumi attiecībā uz ekodizainu, atkārtotas izmantošanas un pārstrādes mērķiem un ilgtspējīgu, kā arī sociāli atbildīgu apgādi; uzsver, ka Eiropā ir jāizveido spēcīga un ilgtspējīga akumulatoru un uzglabāšanas kopa; uzsver, ka ir jāveicina vietējais patēriņš un ražošana, pamatojoties uz principiem atteikties, samazināt, atkalizmantot, pārstrādāt un remontēt, ir jāpārtrauc projektētā nolietojuma uzņēmējdarbības stratēģijas, saskaņā ar kurām produkti tiek izstrādāti tā, lai tiem būtu īss kalpošanas laiks un lai tie būtu jānomaina, un ir jāpielāgo patēriņš, ņemot vērā planētas limitus; uzskata, ka tiesības uz remontu un ilgstošu atbalstu, sniedzot IT pakalpojumus, ir ļoti svarīgas, lai panāktu ilgtspējīgu patēriņu; prasa šīs tiesības iekļaut ES tiesību aktos;

39. mudina Komisiju vēl vairāk pastiprināt ES pasākumus pret plastmasas piesārņojumu, jo īpaši jūras vidē, un prasa noteikt plašākus ierobežojumus vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem, kā arī rast tiem piemērotus aizstājējus; atbalsta tādu tiesību aktu izstrādi, ar kuriem novērš pārmērīgu iepakojumu un nodrošina, ka, vēlākais līdz 2030. gadam, tiek panākts, ka ES tirgū nav atļauts nekāda veida iepakojums, kas nav atkārtoti izmantojams vai pārstrādājams ekonomiski izdevīgā veidā, vienlaikus nodrošinot pārtikas nekaitīgumu; prasa veikt pasākumus, lai nodrošinātu iepakojuma depozīta sistēmu pārrobežu koordināciju; mudina Komisiju visaptverošā veidā risināt mikroplastmasas problēmu, tostarp pieņemot ar nolūku pievienotās mikroplastmasas lietošanas visaptverošu pakāpenisku izbeigšanu, un veicot jaunus pasākumus, tostarp regulatīvus pasākumus, pret netīšu plastmasas noplūdi, piemēram, no tekstilmateriāliem, riepām un plastmasas granulām; norāda, ka Komisija ir iecerējusi izstrādāt tiesisko regulējumu attiecībā uz bioloģiski noārdāmu un biobāzētu plastmasu; uzsver, ka ir nepieciešama patiesa aprites ekonomika attiecībā uz plastmasu;

40. prasa izveidot videi saudzīgu ES vienoto tirgu, lai palielinātu pieprasījumu pēc ilgtspējīgiem produktiem, paredzot īpašus noteikumus, piemēram, lai paplašinātu videi draudzīga publiskā iepirkuma izmantošanu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos ierosināt turpmākus tiesību aktus un norādījumus par videi draudzīgu publisko iepirkumu; aicina ES iestādes rādīt piemēru, īstenojot to savos publiskajos iepirkumos; turklāt uzsver nepieciešamību pārskatīt un rediģēt ES publiskā iepirkuma noteikumus, lai nodrošinātu patiesi vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES uzņēmumiem, jo īpaši tiem, kas nodrošina ilgtspējīgus produktus vai pakalpojumus, piemēram, sabiedriskā transporta jomā;

41. uzsver, ka liela nozīme ir labi informētiem patērētājiem, kuriem tiek dotas izvēlas iespējas; prasa veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka patērētājiem tiek sniegta pārredzama, salīdzināma un saskaņota informācija par produktiem, tostarp produktu marķējums, kas balstīts uz pārliecinošiem datiem un patērētāju pētījumiem, lai palīdzētu viņiem izdarīt veselīgāku un ilgtspējīgāku izvēli, un lai viņi būtu informēti par produktu ilgizturību un remontējamību, kā arī par to ietekmi uz vidi; uzsver nepieciešamību nodrošināt patērētājus ar efektīviem, viegli saprotamiem un izpildāmiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kuros ņemti vērā ilgtspējas aspekti un prioritāte tiek piešķirta atkārtotai izmantošanai vai remontam, nevis tādu produktu izmešanai, kas nedarbojas pareizi;

42. uzskata, ka no ilgtspējīgiem avotiem iegūtiem atjaunojamajiem materiāliem būs svarīga nozīme pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku, un uzsver, ka ir jāstimulē ieguldījumi ilgtspējīgas bioekonomikas attīstībā, kur fosiliju intensīvie materiāli tiek aizstāti ar atjaunojamajiem un bioloģiskajiem materiāliem, piemēram, ēkās, tekstilizstrādājumos, ķīmiskajos produktos, iepakojumos, kuģu būvē un, ja ilgtspējību var garantēt, enerģijas ražošanā; uzsver, ka tas būs jādara ilgtspējīgā veidā un ievērojot ekoloģiskos ierobežojumus; uzsver bioekonomikas potenciālu radīt jaunas zaļās darbvietas, arī ES lauku apvidos, un stimulēt inovāciju; prasa atbalstīt pētniecību un inovāciju saistībā ar ilgtspējīgiem bioekonomikas risinājumiem, kuros būtu jāņem vērā nepieciešamība aizsargāt unikālu bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas; prasa efektīvi īstenot ES bioekonomikas stratēģiju kā daļu no Eiropas zaļā kursa;

Ātrāka pāreja uz ilgtspējīgu un viedu mobilitāti

43. atzinīgi vērtē gaidāmo ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģiju un piekrīt Komisijai, ka visiem transporta veidiem (autotransportam, dzelzceļam, aviācijai un ūdensceļu transportam) būs jāveicina transporta nozares dekarbonizācija saskaņā ar mērķi panākt klimatneitrālu ekonomiku, vienlaikus atzīstot, ka tā būs gan problēma, gan iespēja; atbalsta principa "piesārņotājs maksā" piemērošanu; aicina izstrādāt ilgtermiņa holistisku stratēģiju taisnīgai pārkārtošanai, kurā būtu ņemts vērā arī transporta nozares ieguldījums ES ekonomikā un nepieciešamība nodrošināt augsta līmeņa un pieejamu transporta savienojamību par pieņemamu cenu, kā arī sociālie aspekti un darba ņēmēju tiesību aizsardzība;

44. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu veicināt multimodālo transportu, lai palielinātu efektivitāti un samazinātu emisijas; tomēr uzskata, ka multimodalitāti vislabāk var panākt tikai ar konkrētiem tiesību aktu priekšlikumiem; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu ierosināt pasākumus, lai palielinātu autoceļu, dzelzceļa un iekšzemes ūdensceļu savstarpējo savienojamību, tādējādi panākot reālu kravu novirzīšanu uz citiem transporta veidiem; aicina palielināt un atbalstīt ieguldījumus ES dzelzceļa tīklu savienojamībā, lai ES mērogā nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi sabiedriskajam dzelzceļa transportam un padarītu dzelzceļa pasažieru pārvadājumus pievilcīgākus; uzsver, ka vienota Eiropas dzelzceļa telpa ir priekšnoteikums kravu novirzīšanu uz citiem transporta veidiem, un aicina Komisiju līdz 2020. gada beigām nākt klajā ar stratēģiju, kam sekos konkrēti tiesību aktu priekšlikumi, lai izbeigtu iekšējā tirgus sadrumstalotību;

45. uzsver, ka nulles emisiju ūdensceļu transportam ir būtiska nozīme ilgtspējīga multimodālā transporta attīstībā; mudina Komisiju izstrādāt saskaņotu Eiropas iekšējo ūdensceļu noteikumu sistēmu; aicina Komisiju aktīvi atbalstīt intermodalitāti saistībā ar iekšzemes ūdensceļiem, jo īpaši valstu ūdensceļu sistēmu pārrobežu tīklu veidošanu, jo šīs sistēmas ir jāuzlabo;

46. atkārtoti norāda, ka Eiropas vienotā gaisa telpa (*SES*) spēj samazināt aviācijas radītās emisijas bez lielām izmaksām, bet pati par sevi tā neradīs ievērojamu aviācijas radīto emisiju samazinājumu saskaņā ar ES ilgtermiņa mērķi; prasa skaidru regulatīvo ceļvedi aviācijas dekarbonizācijai, pamatojoties uz tehnoloģiskiem risinājumiem, infrastruktūru, prasībām attiecībā uz ilgtspējīgām alternatīvām degvielām un efektīvām darbībām apvienojumā ar stimuliem modālai pārejai;

47. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu pārskatīt Alternatīvo degvielu infrastruktūras direktīvu un Eiropas transporta tīkla (*TEN-T*) regulu, lai paātrinātu bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu un kuģu izmantošanu; atzinīgi vērtē to, ka uzmanība tiek pievērsta iespējām izvērst elektrisko transportlīdzekļu uzlādes infrastruktūru; tomēr prasa izstrādāt vispusīgāku plānu mobilitātei pilsētās, lai mazinātu sastrēgumus un uzlabotu apstākļus dzīvošanai gan mazās, gan lielās pilsētās, piemēram, atbalstot bezemisiju sabiedrisko transportu un infratruktūru riteņbraucējiem un gājējiem, jo īpaši pilsētās;

48. uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt pietiekamas investīcijas piemērotas bezemisiju mobilitātes infrastruktūras attīstībai un ka visi attiecīgie ES fondi (Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, programma *InvestEU* u.c.), kā arī transporta nozarei paredzēto EIB aizdevumu politika būtu tam jāpielāgo; aicina dalībvalstis apņemties nodrošināt pienācīgu finansējumu un paātrināt inovatīvu stratēģiju, uzlādes infrastruktūras un alternatīvo degvielu ieviešanas tempu; uzskata, ka ieņēmumi no transporta nodokļiem vai maksām būtu jāparedz, lai atbalstītu pārejas procesu nolūkā padarīt minētās izmaksas sociāli pieņemamākas; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izstrādāt viedas sistēmas satiksmes pārvaldībai un "mobilitāte kā pakalpojums" risinājumus, jo īpaši pilsētu teritorijās; aicina Komisiju atbalstīt inovatīvu lietotņu, jaunu tehnoloģiju, jaunu uzņēmējdarbības modeļu un jaunu un inovatīvu mobilitātes sistēmu izstrādi visā Eiropā; mudina Komisiju iesaistīt pilsētas ar to praktisko pieredzi un zinātību diskusijās par turpmākās mobilitātes politikas īstenošanu ES līmenī;

49. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu iekļaut jūrniecības nozari emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā; uzsver, ka ES būtu jāaizstāv vērienīgi mērķi attiecībā uz SEG emisiju samazināšanu jūrniecības nozarē gan starptautiskā, gan ES līmenī, savukārt nekādi jauni ES pasākumi nedrīkstētu apdraudēt zem ES dalībvalstu karoga peldošo kuģu starptautisko konkurētspēju; uzskata, ka ES un starptautiskajiem pasākumiem būtu jāiet roku rokā, lai izvairītos no dubulta regulējuma radīšanas nozarei, un ka jebkādai rīcībai vai rīcības trūkumam pasaules līmenī nevajadzētu kavēt ES spēju veikt vērienīgākus pasākumus Savienībā; turklāt uzsver, ka ir nepieciešami pasākumi, lai atteiktos no smagās degvieleļļas izmantošanas, un ka steidzami nepieciešamas investīcijas jaunu tehnoloģiju pētniecībā, lai dekarbonizētu kuģniecības nozari, un bezemisiju un videi nekaitīgu kuģu izstrādē;

50. atbalsta ierosinātos pasākumus, kas paredzēti, lai samazinātu emisijas aviācijas nozarē un stiprinātu *ETS* saskaņā ar ES mērķiem klimata jomā, un pakāpenisku pārtraukšanu piešķirt bezmaksas kvotas aviokompānijām, kas veic ES iekšējos lidojumus; tajā pašā laikā aicina Komisiju un dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai stiprinātu starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (*CORSIA*) un atbalstīt to, ka Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija (*ICAO*) pieņem ilgtermiņa mērķi samazināt aviācijas nozares emisijas, vienlaikus nodrošinot ES leģislatīvo autonomiju *ETS* direktīvas ieviešanā;; uzsver, ka Eiropas Parlaments un Padome kā likumdevēji ir vienīgās iestādes, kas var lemt par jebkādiem turpmākiem *ETS* direktīvas grozījumiem; uzsver, ka *ETS* direktīva būtu jāgroza tikai tad, ja tas ir saskaņā ar visas ES ekonomikā uzņemtajām saistībām samazināt SEG emisijas;

51. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus dažādiem transporta veidiem; tādēļ Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanas kontekstā aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus saskaņotiem pasākumiem pārtraukt nodokļu atbrīvojumu noteikšanu aviācijas un jūrniecības degvielai dalībvalstīs, vienlaikus izvairoties no netīšām negatīvām sekām vides, ekonomikas vai sociālajā jomā;

52. ar nepacietību gaida turpmākos Komisijas priekšlikumus par stingrākiem gaisa piesārņotāju emisiju standartiem transportlīdzekļiem ar iekšdedzes dzinēju (*Euro 7*) un pārskatītiem CO_2 emisiju standartiem vieglajiem automobiļiem un furgoniem, kā arī kravas automobiļiem, nodrošinot virzību uz bezemisiju mobilitāti no 2025. gada; aicina Komisiju izstrādāt aprites cikla novērtēšanas metodes; atgādina par Komisijas paziņojumam "Tīru planētu — visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku" pievienotās padziļinātās analīzes secinājumu, ka scenārijos līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti jāparedz, ka visiem ES tirgū laistajiem jaunajiem automobiļiem no 2040. gada vajadzēs būt bezemisiju transportlīdzekļiem, un aicina izstrādāt saskaņotu politikas satvaru un pārejas shēmas, lai atbalstītu šo attīstību; norāda, ka būs jāpārskata pašreizējie noteikumi, lai ļautu vadošajām valstīm piemērot stingrākus pasākumus valsts līmenī, ja dalībvalstis tā nolemj;

53. atzinīgi vērtē Komisijas plānus risināt jūras transporta un aviācijas radītā gaisa piesārņojuma problēmu, tostarp reglamentēt piekļuvi ES ostām tiem kuģiem, kuri rada vislielāko piesārņojumu, un regulatīvas darbības ar mērķi novērst piesārņojumu, ko rada ostās piestājušie kuģi; uzsver, ka ir svarīgi veicināt bezemisiju ostu attīstību, izmantojot atjaunojamos energoresursus; uzsver, ka tādu jaunu emisijas kontroles zonu izveide, kas paredzētas saskaņā ar Starptautisko konvenciju par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (*MARPOL*), un kuģošanas ātruma samazināšana ir atbilstīgi risinājumi emisiju samazināšanai, ko var viegli īstenot;

54. pieņem zināšanai Komisijas plānus apsvērt Eiropas emisijas kvotu tirdzniecības paplašināšanu, tajā iekļaujot autotransporta radītās emisijas; noraida tiešu iekļaušanu ES ETS sistēmā un jebkādu paralēlu shēmu izveidi; stingri uzsver, ka nevienai cenu noteikšanas sistēmai nevajadzētu aizstāt vai vājināt pašreizējos vai turpmākos CO_2 standartus vieglajiem automobiļiem un kravas automobiļiem un radīt papildu slogu tieši patērētājiem;

"No lauka līdz galdam": taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas izstrāde

55. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu 2020. gadā iesniegt stratēģiju "No lauka līdz galdam", lai nodrošinātu ilgtspējīgāku pārtikas politiku, apvienojot centienus cīnīties pret klimata pārmaiņām, aizsargāt vidi un saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību ar mērķi nodrošināt, ka eiropieši saņem cenas ziņā pieejamu, kvalitatīvu un ilgtspējīgu pārtiku, vienlaikus nodrošinot pienācīgu dzīvi lauksaimniekiem un zvejniekiem, kā arī lauksaimniecības nozares konkurētspēju; uzskata, ka kopējai lauksaimniecības politikai (KLP) būtu pilnībā jāatbilst ES vērienīgajiem mērķiem klimata un bioloģiskās daudzveidības jomā; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos panākt, lai Eiropā ražota pārtika kļūtu par ilgtspējas standartu visā pasaulē; aicina Komisiju izmantot stratēģiju "no lauka līdz galdam", lai izveidotu patiesu ilgtermiņa redzējumu par ilgtspējīgām un konkurētspējīgām pārtikas sistēmām, vienlaikus veicinot ES ražošanas standartu savstarpīgumu tirdzniecības nolīgumos;

56. uzsver, ka ilgtspējīgai lauksaimniecībai un lauksaimniekiem būs svarīga nozīme Eiropas zaļā kursa problēmu risināšanā; uzsver Eiropas lauksaimniecības nozīmi un tās potenciālu dot ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, aprites ekonomikā un bioloģiskās daudzveidības palielināšanā, kā arī veicināt atjaunojamo izejvielu ilgtspējīgu izmantošanu; uzsver, ka ir jānodrošina ES lauksaimniekiem nepieciešamie instrumenti, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un pielāgotos tām, piemēram, ieguldījumi pārejā uz ilgtspējīgākām lauksaimniecības sistēmām; uzsver, ka stratēģijai "no lauka līdz galdam" vajadzētu būt vērstai uz lauksaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju un augsnes degradācijas vērienīgu samazināšanu;

57. uzsver, ka ir jāstiprina lauksaimnieku pozīcija lauksaimniecības pārtikas produktu piegādes ķēdē; uzsver, ka būtu jārisina jautājums par ES konkurences tiesību aktu ietekmi uz pārtikas piegādes ķēdes ilgtspēju, piemēram, apkarojot negodīgu tirdzniecības praksi un atalgojot ražotājus, kas piegādā augstas kvalitātes pārtiku, par tādu sabiedrisko labumu sniegšanu kā augstāki vides un dzīvnieku labturības standarti, ar ieguvumiem, kas pašlaik nav pietiekami atspoguļoti cenās ārpus saimniecības;

58. prasa tādu ilgtspējīgu KLP, kas aktīvi atbalsta lauksaimniekus un ar tās pasākumiem aktīvi mudina lauksaimniekus sniegt vairāk ieguvumu vides un klimata jomā un labāk pārvaldīt svārstīgumu un krīzes; aicina Komisiju analizēt pašreizējā KLP reformas priekšlikuma ieguldījumu ES vides, klimata un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības saistībās, lai to pilnībā pielāgotu Eiropas zaļajā kursā noteiktajiem mērķiem, ņemot vērā nepieciešamību saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus Eiropā un nodrošināt spēcīgu, noturīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecisko ražošanu; uzsver, ka KLP stratēģiskajos plānos ir pilnībā jāatspoguļo Eiropas zaļā kursa mērķi, un aicina Komisiju būt nelokāmai šajā jautājumā, novērtējot stratēģiskos plānus, un jo īpaši pārbaudīt dalībvalstu ekoshēmu vērienīgumu un efektivitāti un cieši uzraudzīt to īstenošanas rezultātus; uzsver, ka jaunajā īstenošanas modelī liela nozīme ir uz rezultātiem balstītai un mērķtiecīgai pieejai ar lielāku vienkāršošanu un pārredzamību attiecībā uz konkrētiem sasniedzamajiem rezultātiem un pievienotās vērtības mērķiem; uzskata, ka ir jāpalīdz lauksaimniekiem pāriet uz ilgtspējīgāku lauksaimniecību, un un šajā nolūkā atbalsta KLP nodrošināšanu ar budžetu, kas ļauj pienācīgi sasniegt visus tās mērķus, tostarp īstenot ES vērienīgos mērķus vides jomā;

59. atkārtoti uzsver, ka atkarības no pesticīdiem samazināšana ir viens no prioritārajiem mērķiem ilgtspējīgai lauksaimniecībai; šajā saistībā atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos novērst pesticīdu radīto spiedienu uz vidi un veselību un būtiski samazināt ķīmisko pesticīdu izmantošanu un to radītos riskus, kā arī mēslošanas līdzekļu un antibiotiku pielietošanu, tostarp izmantojot likumdošanas pasākumus; uzsver, ka stratēģijā "no lauka līdz galdam" būtu jāiekļauj saistoši bīstamo pesticīdu samazināšanas mērķi; prasa izstrādāt ES stratēģiju, lai atvieglotu zinātniski pamatotu ilgtspējīgu alternatīvu piekļuvi tirgum; aicina Komisiju rīkoties saistībā ar aicinājumiem, kas pausti Parlamenta 2019. gada 16. janvāra rezolūcijā par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru ([4])

60. ar bažām konstatē, ka lauksaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas ražošana joprojām ir uzskatāmi par lielākajiem sauszemes un jūras bioloģiskās daudzveidības zuduma faktoriem; uzskata, ka no pārtikas nodrošinājuma viedokļa īpašas bažas rada apputeksnētāju, tostarp bišu, izzušana, jo no apputeksnētājiem atkarīgiem kultūraugiem ir svarīga nozīme mūsu uzturā; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka steidzami tiek pilnībā pieņemtas Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2013. gada pamatnostādnes par bitēm, un mudina dalībvalstis attiecīgi pielāgot savas pesticīdu vērtēšanas procedūras;

61. uzsver, ka ir vajadzīgas viedas lauksaimniecības metodes un ražošanas metodes, lai nodrošinātu pietiekamu daudzumu uzturvielām bagātas pārtikas pieaugošajam iedzīvotāju skaitam un samazinātu pārtikas zudumus un izšķiešanu; mudina Komisiju un dalībvalstis aktīvāk rīkoties, lai samazinātu pārtikas izšķiešanu un apkarotu krāpšanu ar pārtiku; prasa noteikt visā Eiropas Savienībā līdz 2030. gadam obligāti izpildāmu atkritumos nonākušās pārtikas samazinājuma par 50 % mērķi, kura pamatā būtu vienota metodika; uzsver, ka īsas pārtikas piegādes ķēdes var palīdzēt samazināt pārtikas izšķiešanu;

62. uzsver, ka tiesību akti par materiāliem, kas nonāk saskarē ar pārtiku, un maksimāli pieļaujamajiem pesticīdu atlieku līmeņiem būtu jāpārskata un jābalsta uz jaunākajiem zinātniskajiem atklājumiem; mudina Komisiju aizliegt pārtikas piedevas, kas ir kaitīgas cilvēku veselībai; atgādina, ka veselīgai pārtikai ir izšķiroša nozīme sirds un asinsvadu slimību, kā arī vēža saslimšanu mazināšanā; uzsver, ka ir svarīgi izveidot tiesisko regulējumu, tostarp izpildes mehānismus, ar kuriem panāk importēto pārtikas produktu atbilstību Eiropas vides standartiem;

63. konstatē, ka ES iedzīvotāji uzskata, ka "nekaitīgas, veselīgas un kvalitatīvas pārtikas nodrošināšanai" visiem patērētājiem vajadzētu būt KLP un kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) galvenajai prioritātei; uzskata, ka digitālie informācijas sniegšanas līdzekļi var papildināt, bet ne aizstāt marķējumā norādīto informāciju; atzinīgi vērtē Komisijas ieceri noskaidrot jaunus veidus, kā sniegt patērētājiem labāku informāciju; aicina Komisiju apsvērt iespēju uzlabot pārtikas marķēšanu, piemēram, attiecībā uz uzturvērtības marķējumu, konkrētu pārtikas produktu izcelsmes valsts marķējumu un vides un dzīvnieku labturības marķējumu, lai izvairītos no vienotā tirgus sadrumstalotības un sniegtu objektīvu, pārredzamu un patērētājiem draudzīgu informāciju;

64. uzsver Eiropas Savienības emisiju samazināšanas katalizatora potenciālu, kāds piemīt lauksaimniecības ilgtspējības paņēmieniem, piemēram, precīzajai lauksaimniecībai, bioloģiskajai lauksaimniecībai, agroekoloģijai, agromežsaimniecībai, dzīvnieku labturības uzlabojumiem un cilvēku un dzīvnieku slimību profilaksei, tostarp ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai, oglekļa dioksīda piesaistei un uzlabotai barības vielu pārvaldībai nolūkā palīdzēt sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus; uzsver, cik svarīgi ir stimulēt lauksaimniekus ieviest metodes, kas taisnīgi, savlaicīgi un ekonomiski pamatotā veidā nodrošinās lielākus ieguvumus no klimata, vides un bioloģiskās daudzveidības viedokļa; atzinīgi vērtē to, ka stratēģija "no lauka līdz galdam" arī pārņems jauno tehnoloģiju sniegtās priekšrocības, tostarp digitalizāciju, un uzlabos efektivitāti, resursu izmantošanu un vides ilgtspēju, vienlaikus nodrošinot nozarei ekonomisku izdevīgumu; atkārtoti prasa īstenot vērienīgu Eiropas augu proteīna ražošanas un apgādes stratēģisko plānu, balstoties uz visā Eiropas Savienībā audzēto visu kultūraugu ilgtspējīgu attīstību;

65. aicina Komisiju integrēt zivsaimniecības un akvakultūras produktus stratēģijā "No lauka līdz galdam", lai stiprinātu ilgtspējīgu vērtības ķēdi zivsaimniecības nozarē (no zvejas līdz patēriņam); atzīst zivsaimniecības nozares potenciālu Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanas veicināšanā; stingri uzsver, ka šai nozarei ir jāatbilst ES vides, klimata un ilgtspējas mērķiem un tajā ir jāņem vērā zinātniskās atziņas; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pienācīgu atbalstu Eiropas zvejniekiem, viņiem pārejot uz ilgtspējīgu zvejniecību; aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu, ar ko uzlabo visu jūras produktu izsekojamību, tostarp attiecībā uz konservētu zivju produktu izcelsmes marķējumu un tādu produktu noraidīšanu, kas kaitē jūras videi vai noplicina to;

([4]) Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0023.

66. uzskata, ka ir svarīgi paaugstināt spēkā esošos dzīvnieku labturības standartus un vajadzības gadījumā izstrādāt jaunus, pamatojoties uz jauniem zinātniskiem atzinumiem, un sākt pārkāpuma procedūras par sistēmisku neatbilstību dalībvalstīs spēkā esošo dzīvnieku labturības tiesību aktu īstenošanā un izpildē; aicina Komisiju bez liekas kavēšanās iesniegt jaunu dzīvnieku labturības stratēģiju, kas pavērtu iespējas pieņemt dzīvnieku labturības pamataktu, un nodrošināt, ka dzīvnieku justspēja tiek ņemta vērā visās attiecīgajās politikas jomās;

Ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un atjaunošana

67. pauž dziļu nožēlu par to, ka Eiropa un pasaule satraucoši strauji turpina zaudēt bioloģisko daudzveidību un nespēj sasniegt pašreizējos mērķus, tostarp Aiči mērķus apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu; uzsver nepieciešamību saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos līdz 2020. gada martam, gatavojoties Konvencijas par bioloģisko daudzveidību dalībvalstu 15. konferencei, iesniegt bioloģiskās daudzveidības stratēģiju; uzsver, ka ES būtu jācenšas panākt prasīgu un saistošu globālu vienošanos par bioloģiskās daudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada, nosakot precīzus mērķus un saistošus uzdevumus attiecībā uz aizsargājamām teritorijām gan Eiropas Savienībā kopumā, gan pasaulē; uzskata, ka ir būtiski gan Eiropas Savienībā, gan pasaulē līdz 2030. gadam apturēt un novērst bioloģiskās daudzveidības zudumu, tostarp īstenot īpašas darbības Eiropas aizjūras teritorijās;

68. uzsver, ka bioloģiskās daudzveidības stratēģijā laikposmam līdz 2030. gadam ir jāiekļauj gan prasīgi gan izpildāmi tiesiskie akti un saistoši mērķi, ar kuriem pastiprina jutīgu ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu, gan visaptveroši pasākumi, ar kuriem novērš bioloģiskās daudzveidības zuduma cēloņus; uzsver, ka ir svarīgi palielināt aizsargājamo teritoriju tīklu efektivitāti un platību, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, kā arī ļautu bioloģiskajai daudzveidībai atjaunoties; aicina Komisiju bioloģiskās daudzveidības stratēģijā iekļaut mērķi pakāpeniski atteikties no bīstamām ķīmiskām vielām un saistīt to ar netoksiskas vides stratēģiju; norāda uz Komisijas plāniem noteikt pasākumus bojāto ekosistēmu uzlabošanai un atjaunošanai un ierosināt dabas atjaunošanas plānu; uzskata, ka ar bioloģisko daudzveidību bagāto pilsētu zaļās infrastruktūras zonas palīdz novērst gaisa piesārņojumu, troksni, klimata pārmaiņu ietekmi, karstuma viļņus, plūdus un sabiedrības veselības problēmas; atzinīgi vērtē to, ka Komisija iesniegs priekšlikumus par videi draudzīgām Eiropas pilsētām un bioloģiskās daudzveidības palielināšanu pilsētu teritorijās;

69. uzsver, ka politikas saskaņotība gan ES, gan valstu līmenī ir būtiska no dabas un bioloģiskās daudzveidības sekmīgas aizsardzības politikas viedokļa; attiecībā uz īstenošanu uzskata, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis apmainītos ar paraugpraksi un pieredzi; aicina Komisiju sākt pārkāpuma procedūras pret dalībvalstīm, kuras neievēro tiesību aktus dabas aizsardzības jomā; aicina Komisiju stiprināt Direktīvu par atbildību vides jomā saskaņā ar ieteikumiem, ko Eiropas Parlaments sniedza 2017. gada 26. oktobrī pieņemtajā rezolūcijā;

70. domā, ka bioloģiskās daudzveidības zuduma virzītājspēki pēc sava rakstura ir globāli, nevis tikai valsts mēroga; tādēļ atbalsta Komisijas priekšlikumu ANO bioloģiskās daudzveidības konferencē, kas notiks 2020. gada oktobrī, noteikt globālu mērķi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai un atjaunošanai; aicina Komisiju un dalībvalstis apvienot centienus, lai vienotos par augstu pasaules mēroga mērķi par aizsargājamām jūras un sauszemes teritorijām;

71. atgādina, ka meži ir neaizstājami mūsu planētai un bioloģiskajai daudzveidībai; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu cīnīties pret globālo atmežošanu un aicina to rīkoties aktīvāk; aicina Komisiju nekavējoties iesniegt priekšlikumu Eiropas tiesiskajam regulējumam, kura pamatā ir pienācīga rūpība, lai nodrošinātu ilgtspējīgas un no atmežošanas brīvas piegādes ķēdes ES tirgū laistiem produktiem, īpašu uzmanību pievēršot importa atmežošanas galveno virzītājspēku novēršanai un tā vietā veicinot importu, kas atmežošanu ārvalstīs nerada;

72. aicina Komisiju nākt klajā ar jaunu, prasīgu ES meža stratēģiju, kurā būtu pienācīgi atzīta svarīgā, daudzfunkcionālā un transversālā nozīme, kāda ir Eiropas mežiem, mežsaimniecības nozarei un ilgtspējīgai mežkopībai cīņā pret klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības zudumu, ņemot vērā arī sociālos, ekonomiskos un vides aspektus; atgādina, ka ir jārīkojas, lai Eiropā apkarotu nelikumīgu mežizstrādi; uzsver, ka visiem apmežošanas un mežu atjaunošanas centieniem vajadzētu būt vērstiem uz bioloģiskās daudzveidības vairošanu, kā arī oglekļa dioksīda uzglabāšanu;

73. uzsver, ka savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīga tirdzniecība ir lieli bioloģiskās daudzveidības zuduma cēloņi; uzsver, ka 2016. gada rīcības plāns savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai beidzas 2020. gadā; mudina Komisiju to atjaunot un stiprināt tā noteikumus, lai tos pilnībā integrētu bioloģiskās daudzveidības stratēģijā laikposmā līdz 2030. gadam un nodrošinātu pienācīgu finansējumu; aicina Komisiju sadarbību ar partnervalstīm noteikt par galveno elementu cīņā pret noziegumiem pret dzīvo dabu un bioloģiskās daudzveidības samazināšanos;

74. atzīst zilās ekonomikas nozīmi cīņā pret klimata pārmaiņām; uzsver, ka zilajai ekonomikai, tostarp atjaunojamajiem energoresursiem, tūrismam un rūpniecībai, ir jābūt patiesi ilgtspējīgai, jo jūras resursu izmantošana tieši vai netieši ir atkarīga no okeānu ilgtermiņa kvalitātes un noturības; uzskata, ka okeāni būtu jāiekļauj Eiropas zaļā kursa darba kārtības augšgalā; mudina Komisiju Zaļajam kursam piešķirt "zilo" dimensiju un pilnībā iekļaut okeāna aspektu Zaļajā kursā kā vienu no tā pamatelementiem, pilnībā atzīstot okeānu sniegtos ekosistēmu pakalpojumus un tādēļ izstrādājot "Okeānu un akvakultūras rīcības plānu", tostarp konkrētas darbības, ar kurām tiktu īstenots integrēts stratēģisks redzējums par jūrlietu politikas jautājumiem, piemēram, transportu, inovācijām un zināšanām, bioloģisko daudzveidību, zilo ekonomiku, emisijām, atkritumiem un pārvaldību;

75. uzskata, ka, īstenojot KZP, būtu jāizbeidz pārmērīga nozveja un jāatjauno zivju krājumu biomasa, pārsniedzot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, jāattīsta ilgtspējīgas jūras un saldūdens akvakultūras sistēmas un jāizveido efektīva un integrēta, uz ekosistēmu balstīta pārvaldības sistēma, kurā tiktu ņemti vērā visi faktori, kas ietekmē zivju krājumus un jūras ekosistēmu, tostarp klimata pārmaiņas un piesārņojums; aicina Komisiju izvirzīt priekšlikumu par KZP reformu šajā jautājumā;

76. uzsver, ka ir vajadzīgi okeānu un piekrastes saglabāšanas centieni, gan mazinot klimata pārmaiņas, gan pielāgojoties tām, lai aizsargātu un atjaunotu jūras un piekrastes ekosistēmas, un aicina bioloģiskās daudzveidības stratēģijā 2030. gadam izvirzīt saistošu mērķi ES līmenī paplašināt aizsargājamo jūras teritoriju tīklu vismaz līdz 30 % nolūkā uzlabot okeāna aizsardzību; uzsver, ka ir jāpalielina finanšu un kapacitātes resursi, lai uzlabotu zināšanas par jūrām attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, klimatu un piesārņojumu, labāk izprastu darbību ietekmi uz jūras ekosistēmām un zivju krājumu stāvokli un izstrādātu atbilstīgus pielāgošanās un seku mazināšanas rīcības plānus;

77. uzsver, cik svarīgi ir veicināt ES kā pasaules līderes lomu okeānu pārvaldībā, tostarp tirdzniecības dimensijā, veicinot starptautiska mehānisma pieņemšanu atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijai, lai aizsargātu bioloģisko daudzveidību un jūras ekosistēmu ārpus valstu jurisdikcijas teritorijām, un sekmētu pilnīgas neiecietības politiku pret nelegālu zveju, tostarp kopā ar kaimiņvalstīm izstrādājot kopīgu stratēģiju piesārņojuma novēršanai un mazināšanai; norāda, ka ir jāstiprina ES loma, sniedzot ieguldījumu ANO okeāna ilgtspējīgas attīstības zinātnes desmitgadē, lai labāk iesaistītos okeāna zinātnē un palīdzētu sasniegt IAM;

Nulles piesārņojuma mērķis attiecībā uz vidi, kurā nav toksiska piesārņojuma

78. atzinīgi vērtē Komisijas plānus iepazīstināt ar gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānu, kurā būtu jārisina arī jautājums par piesārņojumu, kas no zemes nonāk ūdenī, būtu jāiekļauj pastiprināta uzraudzība un jāizklāsta rīcība piesārņojuma novēršanā; pauž nožēlu par to, ka iepazīstināšana ar netoksiskas vides stratēģiju ir aizkavējusies un aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk 2020. gadā nākt klajā ar vērienīgu starpnozaru netoksiskas vides stratēģiju, lai nodrošinātu, ka visi Eiropas iedzīvotāji, tostarp patērētāji, darba ņēmēji un neaizsargātie iedzīvotāji, ir pienācīgi aizsargāti pret kaitīgām vielām;

79. uzskata, ka netoksiskas vides stratēģijai būtu jānovērš visas regulējuma nepilnības ES tiesību aktos ķīmisko vielu jomā un efektīvi jāpalīdz ātri aizstāt vielas, kas rada ļoti lielas bažas, un citas kaitīgas ķīmiskas vielas, tostarp endokrīnie disruptori, ļoti noturīgas ķīmiskas vielas, neirotoksiskas vielas un imūntoksiskas vielas, kā arī jānovērš ķīmisko vielu un vielu nanoformu kombinētā ietekme un produktos esošu bīstamu ķīmisku vielu iedarbība; atkārtoti norāda, ka, aizliedzot šīs ķīmiskās vielas, būtu jāņem vērā visi ilgtspējības aspekti; uzsver, ka ir skaidri jāapņemas nodrošināt līdzekļus dziļākai pētniecībai par drošākām alternatīvām, kā arī veicināt kaitīgu ķīmisko vielu aizstāšanu, tīru ražošanu un ilgtspējīgu inovāciju; uzsver, ka riska novērtējumos ir jāsamazina izmēģinājumi ar dzīvniekiem, un aicina šim nolūkam veltīt vairāk pūļu un līdzekļu;

80. mudina līdz 2020. gada jūnijam iesniegt vērienīgu tiesību aktu priekšlikumu ar mērķi samazināt endokrīno disruptoru izmantošanu, īpaši kosmētikas līdzekļos, rotaļlietās un pārtikas kontaktmateriālos, un rīcības plānu, kas nodrošina visaptverošu satvaru ar mērķiem un termiņiem, lai līdz minimumam samazinātu endokrīno disruptoru iedarbību uz iedzīvotājiem; norāda, ka jaunajam visaptverošajam endokrīno disruptoru satvaram ir jānodrošina, ka tiek ņemta vērā jauktā ietekme un kombinētā iedarbība;

81. aicina Komisiju veikt skaidrus likumdošanas pasākumus, lai novērstu farmaceitisko līdzekļu nonākšanu vidē, kas rodas gan ražošanas procesā, gan arī farmaceitisko līdzekļu lietošanas un to nonākšanas atkritumos rezultātā; ar bažām norāda, ka farmaceitiskie līdzekļi veicina mikrobu rezistenci, ja tie nonāk vidē ar dzīvnieku kūtsmēslu starpniecību;

82. norāda, ka "nulles piesārņojuma rīcības plānam attiecībā uz gaisu, ūdeni un augsni" jābūt visaptverošai un transversālai stratēģijai, lai aizsargātu iedzīvotāju veselību no vides degradācijas un piesārņojuma; aicina Komisiju paaugstināt mūsu gaisa kvalitātes aizsardzības līmeni saskaņā ar pēdējām zinātnes atziņām un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) pamatnostādnēm; mudina labāk uzraudzīt gaisa piesārņojumu dalībvalstīs, īstenojot stingras un saskaņotas mērīšanas metodes, un nodrošināt Eiropas iedzīvotājiem vieglu piekļuvi informācijai; aicina veikt visaptverošus pasākumus pret visiem attiecīgajiem piesārņotājiem, lai atjaunotu zemes un virszemes ūdeņu dabiskās funkcijas; uzsver, ka Rūpniecisko emisiju direktīvas pārskatīšanā uzsvars būtu jāliek uz piesārņojuma novēršanu, saskaņotību ar aprites ekonomikas un dekarbonizācijas politiku; turklāt aicina pārskatīt *Seveso* direktīvu;

Finansēt Eiropas zaļo kursu un gādāt par taisnīgu pārkārtošanos

83. atzinīgi vērtē to, ka ir atzītas ievērojamās finansējuma vajadzības, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā izklāstītos mērķus; atzinīgi vērtē arī to, ka paziņojumā ir atzīts, ka ilgtspēja būtu vēl vairāk jāintegrē visās nozarēs; uzskata, ka Komisijai būtu jānāk klajā ar visaptverošu finansēšanas plānu, kura pamatā būtu saskaņots priekšlikumu kopums un kura mērķis būtu veicināt publiskās un privātās investīcijas visos līmeņos; uzskata, ka šāds plāns ir nepieciešams, lai apmierinātu ievērojamās finansējuma vajadzības un papildu investīcijas, kas vajadzīgas, lai īstenotu Eiropas zaļā kursa mērķus, kuri krietni pārsniedz konservatīvo summu 260 miljardu EUR apmērā, ko norādījusi Komisija, kura neņem vērā, piemēram, investīciju nepieciešamību, lai pielāgotos klimata pārmaiņām un risinātu citas vides problēmas, piemēram, bioloģiskās daudzveidības jomā, ne arī publiskās investīcijas, kas nepieciešams sociālo izmaksu segšanai; uzsver, ka ievērojamas dekarbonizācijas izmaksas šobrīd ir daudz mazākas nekā tās, kuras radīsies klimata pārmaiņu rezultātā;

84. atbalsta plānus par ilgtspējīgu investīciju plānu, lai palīdzētu novērst investīciju trūkumu, palīdzētu finansēt pāreju uz oglekļa ziņā neitrālu ekonomiku un nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos visos ES reģionos; uzsver, ka plānā būtu jāņem vērā iepriekšējo programmu (t. s. Junkera plāna) īstenošanas laikā gūtā pieredze un īpašs uzsvars būtu jāliek uz patiesi papildinošiem ieguldījumiem ar Eiropas pievienoto vērtību; aicina veikt koordinētas darbības, lai novērstu investīciju trūkumu visā ES, tostarp ar ES budžetu, finansējumu no EIB un citām finanšu iestādēm un ES programmām, piemēram, izmantojot *InvestEU*;

85. atzinīgi vērtē jauno enerģētikas aizdevumu politiku un jauno stratēģiju rīcībai klimata jomā un vides ilgtspējai, ko EIB pieņēma 2019. gada 14. novembrī, un uzskata to par pozitīvu soli, lai panāktu Eiropas zaļā kursa īstenošanu; atzinīgi vērtē to, ka EIB tiks pārveidota par ES jauno Klimata banku, līdz 2025. gadam panākot, ka 50 % tās operāciju tiek veltītas rīcībai klimata jomā un vides ilgtspējai, līdz 2021. gadam pārtraucot atbalsta sniegšanu fosilā kurināmā projektiem un līdz 2020. gadam panākot, ka visas darbības tiek saskaņotas ar Parīzes nolīguma mērķiem; mudina EIB aktīvi atbalstīt projektus, kas sekmē taisnīgas pārkārtošanās nodrošināšanu, piemēram, saistībā ar pētniecību, inovāciju un digitalizāciju, MVU piekļuvi finansējumam un sociālajām investīcijām un prasmēm; prasa, lai EIB investīciju politika prioritārā kārtā nodrošinātu mērķtiecīgu finansējumu Eiropas zaļā kursa iniciatīvām, vienlaikus ņemot vērā papildināmību, ko EIB finansējums var nodrošināt kombinācijā citiem avotiem; uzsver, ka koordinācija ar citiem finansēšanas instrumentiem ir būtiska, ņemot vērā to, ka EIB viena pati nevar finansēt visas Eiropas zaļā kursa iniciatīvas; atzinīgi vērtē nesen ieceltās ECB priekšsēdētājas paziņojumus, ka iestādei gan monetārajā, gan banku uzraudzības jomā būtu jāveicina cīņa pret klimata pārmaiņām; mudina Komisiju šajā sakarībā sadarboties ar ECB, lai nodrošinātu saskaņotu rīcību, kas apsolīta Eiropas zaļā kursa paziņojumā, neskarot Līgumos noteiktās ECB pilnvaras;

86. uzsver, ka ir jānovērš pašreizējā tirgus nelīdzsvarotība starp ilgtspējīgu finanšu produktu zemo piedāvājumu un augsto pieprasījumu; atkārto ilgtspējīga finansējuma nozīmi un uzskata, ka ir svarīgi, lai galvenās starptautiskās finanšu iestādes ātri pieņemtu un attīstītu ilgtspējīgu finansējumu nolūkā nodrošināt ES finanšu sistēmas ilgtspējas līmeņa pilnīgu pārredzamību un panākt pasaules ekonomikas veiksmīgu dekarbonizāciju; uzskata, ka ir jāizmanto ilgtspējīgas finanšu stratēģijas veiksmīgā pieredze, un uzsver, ka strauji jāīsteno ES "Rīcības plāns: ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana", tostarp zaļais marķējums finanšu produktiem, zaļais obligāciju standarts, un jāintegrē vides, sociālie un pārvaldības faktori banku prudenciālās uzraudzības satvarā, un atzinīgi vērtē starptautiskas platformas ilgtspējīga finansējuma jomā izveidošanu;

87. uzsver, ka ir jāatbalsta taisnīga pārkārtošanās, un atzinīgi vērtē Komisijas saistības šajā jomā; uzskata, ka labi izstrādāts Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms, tostarp Taisnīgas pārkārtošanās fonds, būs svarīgs ekonomikas instruments, lai veicinātu šo pārkārtošanos un sasniegtu vērienīgus mērķus klimata jomā, vienlaikus pievēršoties sociālajai ietekmei; uzsver, ka stabils šā instrumenta finansējums, tostarp papildu budžeta resursi, būs galvenais elements, lai sekmīgi īstenotu Eiropas zaļo kursu; uzskata, ka taisnīga pāreja nav tikai fonds, bet tā ir visaptveroša politikas pieeja, kuras pamatā ir investīcijas, kam jānodrošina, ka neviens nav atstāts novārtā, un uzsver sociālās politikas nozīmi dalībvalstīs šajā sakarībā; uzskata, ka Taisnīgas pārkārtošanās mehānismam nevajadzētu būt tikai un vienīgi nodošanai valstu valdībām vai uzņēmumiem, ne arī to vajadzētu izmantot, lai segtu uzņēmumu saistības, bet tam būtu konkrēti jāpalīdz visu to ES nozaru un kopienu darba ņēmējiem, kurus visvairāk skar dekarbonizācija, piemēram, ogļu ieguves un oglekļietilpīgajos reģionos, veikt pārkārtošanos uz nākotnes nepiesārņojošo ekonomiku, vienlaikus neradot atturošu ietekmi uz inovatīviem projektiem un iniciatīvām; uzskata, ka fondam cita starpā būtu jāveicina prasmju pilnveide un pārkvalifikācija, lai sagatavotu un pielāgotu darba ņēmējus jaunām nodarbinātības perspektīvām, prasībām un kompetencēm un atbalstītu kvalitatīvu un ilgtspējīgu darbvietu radīšanu; stingri uzsver, ka taisnīgas pārkārtošanās finansējumam ir jābūt atkarīgam no konkrētiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu īstenotiem dekarbonizācijas plāniem, jo īpaši no ogļu izmantošanas pakāpeniskas pārtraukšanas un no oglekļietilpīgu ekonomisko reģionu pārveides; uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt pienācīgu uzraudzības satvaru, lai pārbaudītu, kā fondus izmanto dalībvalstīs; tomēr uzsver, ka ar līdzekļiem vien nevar nodrošināt pārkārtošanos un ka ir vajadzīga visaptveroša ES stratēģija, kuras pamatā ir patiess dialogs un partnerība ar attiecīgajiem iedzīvotājiem un kopienām, tostarp arodbiedrībām;

88. uzsver 2027.–2021. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) būtisko lomu Eiropas zaļā kursa īstenošanā un to, ka ir steidzami nepieciešams vēl viens būtisks pavērsiens politiskajos un finansiālajos centienos, tostarp jaunas budžeta apropriācijas, lai sasniegtu tā mērķus, kā arī taisnīgu pārkārtošanos uz oglekļa ziņā neitrālu ekonomiku, kas pamatojas uz augstākajiem sociālā taisnīguma kritērijiem, lai neviens un nekur netiktu atstāts novārtā; sagaida, ka nākamajā finanšu plānošanas periodā šim vērienīgajam mērķim tiks paredzēti atbilstoši budžeta līdzekļi, un vienlaikus uzsver, ka samazināta DFS acīmredzami nozīmētu soli atpakaļ;

89. prasa izveidot mehānismu, kas nodrošinātu labu koordināciju, saskaņotību un konsekvenci starp visām pieejamajām ES politikas jomām, finansēšanas instrumentiem un investīcijām, tostarp EIB, lai izvairītos no pārklāšanās, uzlabotu finansējuma sinerģijas, komplementaritāti un papildināmību un piesaistītu ilgtspējīgas privātās un publiskās investīcijas, tādējādi labāk optimizējot un integrējot finansiālo atbalstu Eiropas zaļajam kursam; šajā sakarā uzsver atbalstu principam par mērķu integrēšanu DFS, lai panāktu politikas saskaņotību; uzskata, ka cīņai pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, agresīvu nodokļu plānošanu un naudas atmazgāšanu ir svarīga loma, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus un veidotu taisnīgu sabiedrību un spēcīgu ekonomiku;

90. prasa noteikt vērienīgus un saistošus ar bioloģisko daudzveidību saistīto izdevumu un klimata politikas integrēšanas mērķus, kas pārsniedz mērķtiecīgo izdevumu daļu līmeņus, kā noteikts Parlamenta starpposma ziņojumā par DFS, tostarp izmantot stingru un visaptverošu metodoloģiju attiecīgo ar klimatu un bioloģisko daudzveidību saistīto izdevumu definēšanai un izsekošanai; prasa Komisijai nodrošināt, ka nevienā ES politikas jomā paredzētais ES publiskais finansējums nav pretrunā Parīzes nolīguma mērķim un citiem ES mērķiem vides jomā un starptautiskajām saistībām un pienākumiem;

91. atbalsta mērķtiecīga jaunu zaļo pašu resursu groza ieviešanu, kas atbilst Eiropas zaļā kursa mērķiem un veicina un atvieglo zaļu un sociāli taisnīgu pāreju, tostarp cīņu pret klimata pārmaiņām un vides aizsardzību; uzskata, ka Komisijas priekšlikumi šajā ziņā ir sākumpunkts;

92. uzskata, ka plānotajai valsts atbalsta vadlīniju pārskatīšanai būtu jāatspoguļo Eiropas zaļā kursa politikas mērķi un jātiecas pastiprināt un vienkāršot investīcijas ilgtspējīgos risinājumos, nodrošināt ogļu un fosilā kurināmā tiešo un netiešo subsīdiju ātru izbeigšanu Eiropas Savienībā un sniegt SEG samazināšanas un vides mērķiem pilnībā atbilstošas vadlīnijas valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, kurām būs būtiska loma Eiropas zaļā kursa efektīvā un inovatīvā īstenošanā; uzskata, ka pārskatīšanā būtu jāparedz iespēja sniegt valsts atbalstu strukturālām pārmaiņām, kas saistītas ar ogļu izmantošanas pakāpenisku izbeigšanu, ievērojot tos pašus nosacījumus, kādi ir Taisnīgas pārkārtošanās fondam; uzsver, ka šādai pārskatīšanai nevajadzētu vājināt spēcīgo ES konkurences noteikumu kopumu;

93. uzsver, ka ievērojamai zaļajam kursam nepieciešamā finansējuma daļai būs jānāk no dalībvalstu budžetiem; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu sadarboties ar dalībvalstīm, lai valstu budžetus padarītu videi draudzīgākus; pauž bažas par to, ka bez ilgtspējīgas fiskālās politikas un ticamas finanšu situācijas dalībvalstīs var tikt apdraudēts jebkāds turpmākais zaļā kursa finansēšanas modelis; tādēļ prasa ieviest ilgtspējīgas publiskās investīcijas veicinošu satvaru, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā noteiktos mērķus, taču uzsver, ka neviens izvēlētais finansēšanas modelis nedrīkst apdraudēt publisko finanšu ilgtspēju Eiropas Savienībā; tomēr uzsver, ka ilgtspējīgām investīcijām saskaņā ar Eiropas zaļo kursu vajadzētu būt patiesi papildinošām un nevajadzētu novest pie tirgus finansējuma izspiešanas; šajā sakarā norāda uz iespējām, ko sniedz privātās un publiskās investīcijas, lai gūtu labumu no dominējošās zemu procentlikmju vides;

94. prasa Eiropas zaļā kursa pārveidojošo programmu atspoguļot zaļākā Eiropas pusgadā; uzsver, ka Eiropas pusgadu, kā tas tagad darbojas, nevajadzētu vājināt; uzskata, ka ANO IAM būtu jāintegrē, lai process kļūtu par virzītājspēku ceļā uz ilgtspējīgu labklājību visiem Eiropas iedzīvotājiem; tādēļ atbalsta sociālo un vides rādītāju turpmāku integrāciju pusgadā, paredzot, ka dalībvalstīm ir jāiesniedz valsts plāni šo mērķu sasniegšanai; turklāt aicina Komisiju sniegt novērtējumus par dalībvalstu budžetu atbilstību atjauninātajiem ES mērķiem klimata jomā;

Mobilizēt pētniecību un sekmēt inovāciju

95. uzsver, ka pasaulē vadošā pētniecība un inovācija ir izšķiroša Eiropas nākotnei un būtiska mūsu vides un klimata mērķu sasniegšanai, nodrošinot uz zinātni balstītu stratēģiju, lai vēlākais līdz 2050. gadam panāktu oglekļa ziņā neitrālu Eiropu un sabiedrības pāreju uz tīru vidi, vienlaikus nodrošinot ekonomikas konkurētspēju un labklājību; atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir uzsvērusi nepieciešamību strādāt dažādās nozarēs un disciplīnās; uzsver, ka visās ES pētniecības un inovācijas programmās ir nepieciešama sistēmiska klimata jautājumu integrēšana un klimatnoturības nodrošināšana; norāda uz jauno tehnoloģiju lomu papildu ieguvumu nodrošināšanai pārejā uz ilgtspējīgu ekonomiku; mudina Komisiju un dalībvalstis veicināt adaptācijas tehnoloģiju pētniecību;

96. uzsver, cik svarīga ir uz pamatuzdevumu vērstā programma "Apvārsnis Eiropa" (2021.–2027. gads), kas sniedz iespēju iesaistīt plašu dalībnieku loku, tostarp Eiropas iedzīvotājus, lai risinātu neatliekamo globālo klimata pārmaiņu problēmu un virzītos uz sadarbīgāku pētniecības un inovācijas praksi nolūkā īstenot Eiropas zaļo kursu; uzsver, ka programmai "Apvārsnis Eiropa" ir jāsaglabā vērienīgs budžets 120 miljardu EUR apmērā pašreizējās cenās, lai risinātu svarīgās inovācijas problēmas saistībā ar pāreju uz klimatneitralitāti, ņemot vērā, ka vismaz 35 % "Apvārsnis Eiropa" budžeta būtu jāveicina klimata mērķu sasniegšana; uzsver, ka no citiem ES fondiem būtu jāpiešķir lielāka budžeta daļa pētniecībai un inovācijai tīru tehnoloģiju jomā; prasa Komisijai maksimāli palielināt iespējas, ko sniedz plašāka inovācijas vide, ņemot vērā to, ka daudzām jaunām svarīgām pamattehnoloģijām būs izšķiroša nozīme, lai vēlākais līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti;

97. uzsver, ka ES ir jāsaglabā un jāpilnveido savas galvenās civilās kosmosa programmas *Copernicus* un *Galileo* un ES Kosmosa programmas aģentūra, kas sniedz vērtīgu ieguldījumu vides monitoringā un datu vākšanā; uzsver, ka pēc iespējas drīzāk vajadzētu sākt *Copernicus* klimata pārmaiņu pakalpojumu pilnīgu sniegšanu, tādējādi nodrošinot klimata pārmaiņu efektīvas mazināšanas un pielāgošanās pasākumu veikšanai nepieciešamo nepārtraukto datu plūsmu;

98. uzsver, ka ir svarīgi stiprināt tehnoloģiju pārnesi un zināšanu nodošanu tādās jomās kā klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās, bioloģiskās daudzveidības aizsardzība un atjaunošana, resursu efektivitāte un aprite un mazoglekļa un bezemisiju tehnoloģijas, tostarp datu apkopošana Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanas atbalstam; uzstāj, ka ir svarīgi atbalstīt ieviešanu tirgū, kas ir būtisks virzītājspēks, lai ES ievērojamos zināšanu resursus pārvērstu inovācijās; uzskata, ka Eiropas zaļais kurss ir arī iespēja starp dažādām iesaistītajām nozarēm izveidot saikni, kas sniegtu simbiotiskus ieguvumus; šajā sakarā uzskata, ka bioekonomika dod iespēju radīt šādus simbiotiskus ieguvumus dažādās nozarēs un papildināt aprites ekonomiku;

99. atkārtoti norāda, ka ES politikai būtu jāatbalsta zinātniskā izcilība un līdzdalīga zinātne, jāstiprina sadarbība starp akadēmiskajām aprindām un rūpniecību un jāveicina inovācijas un uz pierādījumiem balstītas politikas veidošana, vienlaikus veicinot starptautisko sadarbību šajā jomā, tostarp sekmējot labas prakses apmaiņu, lai darba ņēmējiem, skolotājiem un jauniešiem stiprinātu ar ekoloģisko pāreju saistītās prasmes, kas nepieciešamas jaunajās ar to saistītajās profesijās; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu atjaunināt jauno Prasmju programmu un Garantiju jauniešiem, lai uzlabotu nodarbinātību zaļajā ekonomikā, un mudina dalībvalstis investēt izglītības un apmācības sistēmās, tostarp darbībās, kas saistītas ar profesionālo apmācību; uzskata, ka zaļās mobilitātes veicināšana programmā *Erasmus+* 2021.–2027. gadam ir jautājums par saskaņotību ar paziņojuma mērķiem;

"Nekaitēt" — ilgtspēju integrēt visās ES rīcībpolitikās

100. atzinīgi vērtē nekaitēšanas principa koncepciju un Komisijas apņemšanos nodrošināt, ka visas ES darbības palīdz ES panākt ilgtspējīgu nākotni un taisnīga pārkārtošanos, tostarp izmantojot videi draudzīgus budžeta plānošanas instrumentus, un attiecīgi atjaunināt labāka regulējuma vadlīnijas; uzstāj uz saskaņotu pieeju Parīzes nolīguma, Konvencijas par bioloģisko daudzveidību un 2030. gada ilgtspējīgas attīstības programmas īstenošanai gan iekšpolitikā, gan ārpolitikā; mudina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm pilnībā un pareizi īstenot spēkā esošos un gaidāmos vides un klimata tiesību aktus un nodrošināt, ka neatbilstības gadījumā iestājas sekas;

101. uzsver piesardzības principa būtisko nozīmi ES darbību vadīšanā visās politikas jomās kopā ar nekaitēšanas principu, maksimāli ņemot vērā politikas saskaņotības principu; uzskata, ka piesardzības principam vajadzētu būt pamatā visām darbībām, kas tiek veiktas Eiropas zaļā kursa kontekstā, lai palīdzētu aizsargāt veselību un vidi; uzstāj, ka ES ir jāpiemēro princips "piesārņotājs maksā", iesniedzot priekšlikumus par taisnīgiem un koordinētiem pasākumiem klimata un vides problēmu risināšanai;

102. uzsver nepieciešamību turpmākos tiesību aktu priekšlikumus, balstīt uz visaptverošiem ietekmes novērtējumiem, kuros noteikta dažādu risinājumu sociālekonomiskā ietekme, kā arī ietekme uz vidi un veselību, tostarp kopējā ietekme uz klimatu un vidi, bezdarbības izmaksas, kā arī ietekme uz ES uzņēmumu, tostarp MVU, starptautisko konkurētspēju, un nepieciešamība izvairīties no oglekļa emisiju pārvirzes, ietekme uz dažādām dalībvalstīm, reģioniem un nozarēm, kā arī ietekme uz nodarbinātību un ilgtermiņa ieguldījumu noteiktību; uzsver nepieciešamību parādīt sabiedrībai katra priekšlikuma ieguvumus, vienlaikus nodrošinot politikas saskaņotību ar SEG samazināšanas mērķiem un mērķi ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C un nodrošinot, ka tie neveicina bioloģiskās daudzveidības zudumu; atzinīgi vērtē to, ka paskaidrojuma rakstos, kas pievienoti visiem tiesību aktu priekšlikumiem un deleģētajiem aktiem, būs īpaša iedaļa, kurā būs paskaidrots, kā katra iniciatīva atbalsta principu par kaitējuma neradīšanu; aicina to attiecināt arī uz īstenošanas aktiem un regulatīvās kontroles procedūras (RKP) pasākumiem;

103. atkārtoti uzsver, ka ir būtiski garantēt ES pilsoņiem patiesu piekļuvi tiesai un dokumentiem, kā paredzēts Orhūsas konvencijā; tādēļ aicina Komisiju nodrošināt, ka ES ievēro minēto konvenciju, un atzinīgi vērtē to, ka Komisija apsver iespēju pārskatīt Orhūsas regulu;

104. aicina Komisiju īstenot pārdomu dokumenta "Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu līdz 2030. gadam" 1. scenāriju, kā prasīts Parlamenta 2019. gada 14. marta rezolūcijā "Gada stratēģiskais ziņojums par ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu un sasniegšanu" ([5]), kurā cita starpā prasīts, lai ES un tās dalībvalstu labāka regulējuma programmās tiktu integrēts princips "ilgtspēja pirmajā vietā";

105. uzsver, ka 8. vides rīcības programmai ir jāatspoguļo vērienīgais mērķis, kas izklāstīts Eiropas zaļajā kursā, un tā ir pilnībā jāsaskaņo ar IAM un ar to jāvirza uz priekšu šo mērķu īstenošana;

106. uzsver ES patēriņa lielo ietekmi uz klimatu un vidi valstīs ārpus ES; aicina Komisiju izstrādāt mērķi samazināt ES patēriņa un ražošanas ietekmi pasaulē, ņemot vērā mūsu planētas iespējas; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas nodomu veicināt ilgtspējīgas piegādes ķēdes, lai palielinātu ieguvumus no aprites ekonomikas gan vietēji, gan globāli;

ES kā globāla līdere

107. uzsver, ka ES kā pasaulē lielākais vienotais tirgus spēj noteikt standartus, ko piemēro globālajās vērtības ķēdēs, un uzskata, ka ES politikas pasākumi būtu jāpastiprina, pamatojoties uz "zaļā kursa diplomātiju", kā arī "klimata diplomātiju"; uzsver, ka ES būtu jāstimulē debates citās valstīs, lai tās izvirzītu vērienīgākus mērķus klimata jomā, un tai arī pašai būtu jāizvirza vērienīgāki mērķi, nosakot jaunus ilgtspējīgas izaugsmes standartus, un jāizmanto sava ekonomiskā ietekme, lai veidotu starptautiskos standartus, kas atbilst vismaz ES mērķiem vides un klimata jomā; uzsver, ka ES ir jārīkojas, lai nodrošinātu taisnīgu un sakārtotu pārkārtošanos visās pasaules daļās, jo īpaši reģionos, kuri ir ļoti atkarīgi no fosilā kurināmā;

108. atzinīgi vērtē globālās klimata kustības, piemēram, kustību "*Fridays for Future*", kas klimata krīzi izvirza sabiedrības debašu un apziņas priekšplānā;

109. uzskata Eiropas zaļo kursu par iespēju atdzīvināt Eiropas publiskās debates; uzsver, ka ir svarīgi Eiropas zaļā kursa izstrādē un īstenošanā iesaistīt iedzīvotājus, valstu un reģionālos parlamentus, pilsonisko sabiedrību un ieinteresētās puses, piemēram, NVO, arodbiedrības un uzņēmumus;

110. uzsver, ka tirdzniecība var būt svarīgs instruments, ar kura palīdzību var veicināt ilgtspējīgu attīstību un palīdzēt cīnīties pret klimata pārmaiņām; uzskata, ka ar Eiropas zaļo kursu būtu jānodrošina, ka visos starptautiskās tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos ir iekļautas stingras, saistošas un izpildāmas ilgtspējīgas attīstības sadaļas, kas pilnībā atbilst starptautiskajām saistībām, jo īpaši Parīzes nolīgumam, un atbilst arī PTO noteikumiem; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu Parīzes nolīguma ievērošanu padarīt par būtisku elementu visos turpmākajos tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos un nodrošināt, ka visas ķīmiskās vielas, materiāli, pārtika un citi produkti, kas tiek laisti Eiropas tirgū, pilnībā atbilst attiecīgajiem ES noteikumiem un standartiem;

111. uzskata, ka tas, ka Madrides *COP 25* neizdevās panākt vienprātību par plašākiem globālajiem mērķiem klimata jomā, kā arī Amerikas Savienoto Valstu izstāšanās no Parīzes nolīguma asi parāda pieaugošo nepieciešamību Eiropas Savienībai uzņemties vadošo lomu pasaulē, un tāpēc ES būs jāstiprina klimata un vides diplomātija un jāpaplašina divpusējās saistības ar partnervalstīm, jo īpaši pirms Glāzgovā paredzētās *COP 26* un Kuņminā (Ķīnā) paredzētās *COP 15*; uzskata, ka *COP 26* ir izšķirošs brīdis, kas vai nu mazinās, vai pastiprinās Parīzes nolīguma integritāti;

112. atzinīgi vērtē uzsvaru, kas likts uz klimata diplomātiju, un uzstāj, ka, lai panāktu rezultātus, ES ir jāpauž vienota nostāja, nodrošinot konsekvenci un saskaņotību starp visām tās politikas jomām un visu politikas ciklu saskaņā ar principu par politikas saskaņotību attīstībai, un ES klimata un vides diplomātijai ir jābūt holistiskai, veidojot saikni starp klimata pārmaiņām, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, ilgtspējīgu attīstību, lauksaimniecību, konfliktu risināšanu un drošību, migrāciju, cilvēktiesībām un humanitārajiem un dzimumu jautājumiem; uzsver, ka visas ES ārējās darbības būtu jāpakļauj "zaļajai pārbaudei";

([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0220.

113. aicina Komisiju, īstenojot tās centienus veicināt ES līderes lomu starptautiskajās sarunās par klimatu un bioloģisko daudzveidību, izstrādāt konkrētu rīcības plānu to saistību izpildīšanai, kas noteiktas atjaunotajā 5 gadu Dzimumu līdztiesības rīcības plānā, par kuru tika panākta vienošanās COP 25 (pastiprināta Limas darba programma), veicināt dzimumu līdztiesību *UNFCCC* procesā un iecelt pastāvīgu dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu jautājumu ES kontaktiestādi ar pietiekamiem budžeta līdzekļiem, lai īstenotu un uzraudzītu ar dzimumu līdztiesību saistītus pasākumus ES un pasaulē;

114. atgādina, ka klimata pārmaiņas draud pārtraukt progresu attīstībā un nabadzības samazināšanā un to dēļ līdz 2030. gadam miljoniem cilvēku varētu nonākt galējā nabadzībā; tādēļ uzstāj, ka Eiropas zaļajam kursam un Programmas 2030. gadam īstenošanai vajadzētu būt cieši saistītiem;

115. atkārtoti norāda, ka ir jārisina klimata pārmaiņu dramatiskās sekas uz jaunattīstības valstu, jo īpaši vismazāk attīstīto valstu (*LDC*) un mazo salu jaunattīstības valstu (*SIDS*), ilgtermiņa ekonomisko attīstību; uzskata, ka valstīm, kas emitē lielus CO_2 daudzumus, piemēram, ES dalībvalstīm, ir morāls pienākums palīdzēt jaunattīstības valstīm pielāgoties klimata pārmaiņām; uzskata, ka ES sadarbībā ar jaunattīstības valstīm būtu jāintegrē klimata stratēģijas kā būtiska sadarbības daļa, izmantojot īpaši pielāgotu un uz vajadzībām balstītu pieeju, ar to būtu jānodrošina vietējo un reģionālo ieinteresēto pušu, tostarp valdību, privātā sektora un pilsoniskās sabiedrības, iesaistīšanās un tai būtu jāatbilst partnervalstu nacionālajiem plāniem un klimata stratēģijām;

116. uzsver, ka ES būtu jāsniedz papildu finansiāla un tehniska palīdzība, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm ar zaļo pārkārtošanos; jo īpaši aicina ES palielināt klimata jomas finansējumu jaunattīstības valstīm, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm, mazo salu jaunattīstības valstīm un nestabilām valstīm, un piešķirt prioritāti ieguldījumiem izturētspējas veidošanā, inovācijā, adaptācijā un mazoglekļa tehnoloģijās, kā arī klimatam labvēlīgā un noturīgā infrastruktūrā, lai reaģētu uz dabas katastrofu saasināšanos; uzskata, ka ir jādara vairāk zināšanu apmaiņai, spēju veidošanai un tehnoloģiju nodošanai jaunattīstības valstīm;

117. uzsver, ka visaptverošā stratēģija Āfrikai un gaidāmais ĀKK un ES partnerattiecību nolīgums sniedz unikālas iespējas īstenot Eiropas zaļā kursa ārējos aspektus, pārskatīt ES partnerību ar jaunattīstības valstīm klimata un vides ziņā un saskaņot ES politiku ar jaunākajām starptautiskajām saistībām;

118. atbalsta Komisijas mērķi izbeigt ES atkritumu resursu eksportu un veicināt aprites ekonomiku visā pasaulē; aicina ieviest vispārēju aizliegumu vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem;

119. aicina Komisiju uzņemties iniciatīvu saistībā ar starptautiska nolīguma noslēgšanu nolūkā apkarot mikrobu rezistences izplatīšanos un arvien jaunu infekcijas slimību parādīšanos; aicina Komisiju un dalībvalstis pienācīgi risināt zāļu trūkuma risku;

o

o o

120. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.